**REGIONALNY DYREKTOR**
**OCHRONY ŚRODOWISKA**
**W KATOWICACH**

Katowice, 14 stycznia 2026 r.

WPN.410.10.2023.AJ1

**Pan**
**Marek Czader**
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
w Katowicach

Szanowny Panie Dyrektorze,

odpowiadając na Pana pismo z 25 listopada 2025 r. znak: ZU.6003.15.4.2023 (uzupełnione 4 grudnia 2025 r. o dokumentacje wnioskową), w sprawie zaopiniowania, w trybie art. 54 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.), projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Złoty Potok na lata 2026-2035 (zwanego dalej „projektem Planu") wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, przedstawiam stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w ww. sprawie.

Stanowisko sporządzono w oparciu o analizę dokumentacji przedstawionej do zaopiniowania, tj. udostępnionych zewnętrznie w formie elektronicznej, następujących opracowań:

- Ogólnego opisu (Elaborat),
- Opisów taksacyjnych (1 dokument),
- Planów i Wykazów,
- Programu Ochrony Przyrody wraz z załącznikiem - danymi wrażliwymi,
- Map tematycznych (przeglądowych, gospodarczych i sytuacyjnych, w tym mapy sytuacyjno-przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych),

stanowiących składowe przedmiotowego projektu Planu, a także ocenę – Prognozy Oddziaływania na Środowisko (zwanej dalej „Prognozą"), wraz z mapą przeglądową form ochrony przyrody. W przypadku Prognozy, dokonując oceny zawartych w tym dokumencie zapisów, kierowano się także uzgodnieniem jej zakresu i stopnia szczegółowości, zawartym w piśmie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 29 września 2023 r. znak: WPN.410.10.2023.AJ1.

Przedstawiony do zaopiniowania dokument, nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W związku z tym, brak jest podstaw do zastosowania art. 28 ust. 11a oraz 11b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13).

Przedmiotową dokumentację przeanalizowano przede wszystkim pod kątem możliwego oddziaływania zapisów projektu Planu na siedliska i gatunki, dla których w granicach

Nadleśnictwa Złoty Potok wyznaczono obszary Natura 2000: Ostoja Złotopotocka PLH240020, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska PLH240015, Ostoja Kroczycka PLH240032, Przełom Warty koło Mstowa PLH240026, Poczesna koło Częstochowy PLH240030, Bagna w Nowej Wsi PLH240046, a także na stan populacji chronionych gatunków roślin i zwierząt, w tym w szczególności wymienionych w załączniku IV do Dyrektywy Siedliskowej. Wzięto także pod uwagę potrzebę wypełnienia i zgodności z aktami prawa miejscowego sporządzonymi dla ochrony ww. obszarów Natura 2000, tj. planami zadań ochronnych oraz konieczność wykonania działań naprawczych względem środowiska, wskazanych w decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 5 lipca 2022 r. znak: WSI.511.1.2021.TK/MB1.20.

W wyniku analizy projektu Planu i Prognozy stwierdzono, że nie można jednoznacznie potwierdzić braku istotnie negatywnego oddziaływania wpływu zapisów projektu Planu na ogólny stan siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Złotopotocka PLH240020.

W projekcie Planu brak bezpośredniego odniesienia wskazań gospodarczych do działań ochronnych wynikających z Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Złotopotocka PLH240020, a także do zapisów decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach znak: WSI.511.1.2021.TK/MB1.20 z 5 lipca 2022 (punkt II.2) a i b).

W związku z tym:

I. W opisach taksacyjnych należy przy opisie siedliska dodać skróty wskazujące na uwzględnienie zapisów wynikających załącznika nr 5 do planu zadań ochronnych, a także odnoszące się do zapisów decyzji szkodowej RDOŚ. Pozwoli to na jednoznaczne sprecyzowanie obligatoryjnych dla Nadleśnictwa Złoty Potok działań ochronnych w zakresie: zachowania struktury wiekowej drzewostanu, pozostawiania drzew biocenotycznych i martwego drewna, pozostawiania biogrup drzew oraz drzew do naturalnego rozkładu. W celu prostej i czytelnej implementacji zapisów planu zadań ochronnych i decyzji szkodowej do projektu Planu, proponuje się zastosowanie następujących, intuicyjnych skrótów w opisach taksacyjnych: przy siedliskach przyrodniczych (SP) 9110, 9130, 9170 dodać skróty: 100 lat >10%; 50 lat >50%; dMAR-5szt/ha: 3 m dł i >50 cm pier.; BIOGRUPA-15%; dBIO-15-20 szt./ha, przy siedlisku 8210 skrót: +30 m, wraz z umieszczeniem ich w „Wykazie skrótów użytych w opisie taksacyjnym”. W przypadku braku możliwości wprowadzenia i korzystania z ww. skrótów, zamiennie możliwe jest ręczne wprowadzenie tekstu w części „Info. Informacje dodatkowe”.
II. W części wydzieleń leżących w ww. Ostoi znajdują się wąwozy o stromych ścianach. Wydzielenia te były już poddane zabiegom gospodarczym. Stoki i dno wąwozów są kluczowe dla retencji wody, stabilizacji zboczy i zapobiegania erozji, a przez to zachowania właściwego stanu ochrony leśnych siedlisk przyrodniczych. Z uwagi na to, należy odstąpić od pozyskania drzew na dnie i stokach wąwozów oraz w odległości nie mniejszej niż 15 m od ich krawędzi. W tym celu w opisach taksacyjnych wydzieleń, np. 285c, 286c, gdzie występują wąwozy, winien zostać wprowadzony skrót: Wą-15 m, wraz z umieszczeniem go w „Wykazie skrótów użytych w opisie taksacyjnym”. W przypadku braku możliwości wprowadzenia i korzystania z ww. skrótu, zamiennie możliwe jest ręczne wprowadzenie tekstu w części „Info. Informacje dodatkowe”.
III. Celowe jest:

a) w wydzieleniu 285c zmniejszenie % pozyskania grubizny z IVd-60% na IVd-15%. W poprzednim okresie gospodarczym wykonano rębnie IVd-30%;
b) w wydzieleniu 285f zmniejszenie % pozyskania grubizny z IVd-30% na IVd-15%. W poprzednim planie urządzenia lasu zaplanowano rębnie IIIb-30%, wykonano rębnie IVd-30%;
c) w wydzieleniu 285g zmniejszenie % pozyskania grubizny z IVd-30% na IVd-15%. W poprzednim planie urządzenia lasu zaplanowano rębnie IIb-40%, wykonano rębnie IVd-30%;
d) w wydzieleniu 286a zmniejszenie % pozyskania grubizny z IVd-50% na IVd-10%. W poprzednim planie urządzenia lasu wydzielenie 286a stanowiło część wydzielenia 286b, gdzie zaplanowano rębnie IVd-40%, wykonano gniazdo – cięciem zupełnym na powierzchni ok. 4 ha;
e) w wydzieleniu 286d zmniejszenie % pozyskania grubizny z IVd-50% na IVd-10%. W poprzednim planie urządzenia lasu wydzielenie 286d stanowiło część wydzielenia 286b, gdzie zaplanowano rębnie IVd-40%, wykonano gniazdo – cięciem zupełnym na powierzchni ok. 4 ha;
f) w wydzieleniu 286c zmniejszenie % pozyskania grubizny z IVd-60% na IVd-10%. W poprzednim planie urządzenia lasu wydzielenie to oznaczone było jako 286b, wykonano rębnie IVd-40%;
g) w wydzieleniu 287b zmniejszenie % pozyskania grubizny z IVd-30% na IVd-10%. W poprzednim okresie gospodarczym zaplanowano rębnie IVd-40%;
h) w wydzieleniu 288a zmniejszenie % pozyskania grubizny z IVd-40% na IVd-15%. W poprzednim okresie gospodarczym wykonano rębnie IVd-30%.

Wykonanie wskazań gospodarczych z Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Złoty Potok na lata 2016-2025 dla ww. wydzieleń w obszarze Natura 2000 Ostoja Złotopotocka PLH240020, poza wydzieleniem 287b, zostało potwierdzone w przesyłanych corocznie przez Nadleśnictwo Złoty Potok do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach sprawozdaniach z wykonania ww. decyzji z 5 lipca 2022 r. dotyczącej szkody w środowisku. Realizacja planowanego wskazania rębni IVd w ww. wydzieleniach w obecnym kształcie, spowoduje znaczne przerzedzenie struktury drzewostanu i spadek powyżej 50% udziału drzew starszych niż 50 lat. Wykonanie tej wskazówki w wielkości pozyskania zamieszczonej w projekcie Planu, będzie skutkować negatywnym przekształceniem struktury wiekowej, pionowej i przestrzennej drzewostanów, a przez to zmianą w obrębie warstw lasu i negatywnym przeobrażeniem struktury siedliska. Byłoby to niezgodne z obowiązującym planem zadań ochronnych dla przedmiotowej Ostoi.

Przy uwzględnieniu ww. uwag, można przyjąć, że brak będzie istotnie negatywnego oddziaływania zapisów projektu Planu na ogólny stan siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Złotopotocka PLH240020.

W ramach opiniowania dokumentacji uznano także, że nie ma przesłanek do stwierdzenia istotnie negatywnego oddziaływania zapisów projektu Planu na ogólny stan siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony pozostałych obszarów Natura 2000, tj.: Bagna w Nowej Wsi PLH240046, Przełom Warty koło Mstowa PLH240026, Poczesna koło Częstochowy PLH240030, Ostoja Kroczycka PLH240032, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska PLH240015.

Tym niemniej w przekazanej dokumentacji stwierdzono następujące, istotne uchybienia. w zakresie zapewnienia właściwej ochrony obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych, co skutkuje potrzebą wprowadzenia zmian do projektu Planu i Prognozy.

A. W odniesieniu do ochrony siedliska kwaśnych buczyn (9110), wątpliwości budzi zaplanowana w wydzieleniu 336a rębnia IIIAU (okres odn./ przeb./uprz - 10 lat). Na części wydzielenia zinwentaryzowano tam siedlisko 9110. Z pewnością dojdzie do negatywnego oddziaływania ww. zabiegu na tym płacie siedliska. W projekcie Planu nie wskazano jaki zakres prac minimalizujących negatywne oddziaływanie zostanie wprowadzony (np. czy w obrębie płatu siedlisk będą pozostawione biogrupy). Z uwagi, że planuje się wprowadzanie gatunków właściwych dla siedliska (projekt Planu wskazuje typy gospodarcze w obrębie siedlisk, do których należy dążyć) i biorąc pod uwagę, że dotyczy to powierzchni 1,58 ha przy całkowitej powierzchni siedliska w obszarze wynoszącej 141,72 ha, nie przewiduje się, aby mogło to wpłynąć istotnie negatywnie na ogólną ocenę stanu kwaśnych buczyn w obszarze. Pomimo tego, w ocenie tut. Organu, winny zostać wprowadzone i zrealizowane działania minimalizujące wpływ planowanych zabiegów na płat siedliska w wydzieleniu 336a. Zbyt intensywne cięcia mogą utrudniać kształtowanie właściwej struktury płatu w przyszłości. Zasadność prowadzenia takiej rębni powinna być również oceniona i uzasadniona w Prognozie.

B. W przypadku siedliska wapienne ściany skalne 8210, w Programie Ochrony Przyrody (str. 159) wskazano, że nastąpi, cyt.: „…„*Wyłączenie płatów siedlisk z użytkowania w miejscach występowania cieniolubnego podtypu siedliska (8210-2-2), a także w promieniu 30 m od tych siedlisk*”*, tak aby utrzymać zacienienie siedliska. Nadleśnictwo Złoty Potok (jako zarządca gruntu), na podstawie porozumienia z RDOŚ (przez cały okres obowiązywania PZO), nie będzie wykonywać zabiegów gospodarczo-ochronnych we fragmentach wszystkich wydzieleń leśnych, w których stwierdzono siedlisko przyrodnicze 8210 oraz w odległości 30 m od zaznaczonych na mapach płatów tego siedliska”*. W Prognozie wskazano, że przyjęta strefa 30 m będzie zachowana, a gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem potrzeb ochrony siedliska na podstawie porozumienia z RDOŚ (przez cały okres obowiązywania PZO), nie będzie obejmować zabiegów gospodarczo-ochronnych we fragmentach wszystkich wydzieleń leśnych, w których stwierdzono siedlisko przyrodnicze 8210 oraz w odległości 30 m od zaznaczonych na mapach płatów tego siedliska. Wątpliwości budzą jednak zapisy w kontekście prac wskazanych w opisie taksacyjnym przy wydzieleniu 335a, gdzie zaplanowano rębnię IV D na całej powierzchni wydzielenia, gdzie są stanowiska skałek (siedlisko 8210), a łączna strefa wokół tych skałek, gdzie nie powinny być wykonywane cięcia rębne, osiąga znaczącą powierzchnię. Należy zauważyć, że projekt Planu nie może zawierać zapisów, które istotnie negatywnie mogą wpływać na siedliska przyrodnicze, zatem konstrukcja zapisów w Programie Ochrony Przyrody, odwołujących się do ewentualnego porozumienia z RDOŚ, nie jest właściwa. Na tym etapie już, wprost powinny być wskazane zapisy, których realizacja nie będzie powodować zagrożenia związanego z istotnie negatywnym oddziaływaniem na siedlisko. Konieczne jest zatem doprecyzowanie/jednoznaczne wskazanie w Programie Ochrony Przyrody, zasad ochrony siedliska obowiązujących w opiniowanym projekcie Planu. Wskazanie to winno obejmować, m.in. proponowaną strefę 30 m, gdzie nie będą prowadzone cięcia rębne, a także zmodyfikowanie zapisów opisu taksacyjnego poprzez zredukowanie powierzchni rębni IV D w wydzieleniu 335 a, bądź odstąpienie od tego zabiegu, co uważamy za zdecydowanie bezpieczniejsze dla ochrony siedliska 8210, w tym konkretnym przypadku.

C. W Programie Ochrony Przyrody, w tab. nr 76 pt. „Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody”, w kolumnie „Zadania obligatoryjne/zadania fakultatywne/Działania ochronne/Podmiot odpowiedzialny za wykonanie”, należy zawrzeć konkretne wskazania gospodarcze, które powinny być powiązane z zapisanymi działaniami ochronnymi z załącznika nr 5 do planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz ww. decyzją szkodową z 5 lipca 2022 r., dotyczącą obszaru Natura 2000 Ostoja Złotopotocka PLH240020. Obecnie podano jedynie zapis: „Realizacja zadań według Planu Zadań Ochronnych (opisanego we wcześniejszych rozdziałach).”. Mając na uwadze, że plan urządzenia lasu jest podstawowym dokumentem wykonawczym dla nadleśnictwa, stanowiącym podstawę prawną do prowadzenia konkretnych działań gospodarczych w lesie, ogólne odniesienie do planu zadań ochronnych jest niewystarczające. Do ww. tabeli winny zostać wprowadzone wytyczne z planów zadań ochronnych przełożone na konkretne zadania gospodarcze, a jeśli różnią się one w poszczególnych wydzieleniach to również z przypisanymi lokalizacjami. Konkretne wskazania gospodarcze w planie urządzenia lasu, wynikające z planów zadań ochronnych (np. pozostawienie >10% drzew starszych niż 100 lat oraz >50% drzew starszych niż 50 lat w danych wydzieleniach, czy pozostawianie biogrup drzew wyłączonych z użytkowania, o wielkości co najmniej 15% powierzchni w danym wydzieleniu itp.), pozwalają na uwzględnienie ich w rocznych planach gospodarczych i harmonogramach prac leśnych, a także w znaczny sposób ułatwiają pracę pracownikom w terenie. Ww. wskazania są o tyle istotne, że działania z planów zadań ochronnych mają na celu eliminowanie lub minimalizowanie zagrożeń dla siedlisk i gatunków. Wprowadzenie opisanych powyżej zmian w tabeli nr 76, będzie zgodne z Instrukcją Urządzania Lasu, gdzie wskazano aby tabela „*Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody”,* zawierała działania wynikające z dokumentów planistycznych dotyczące ochrony przyrody, w tym zestaw wskazań gospodarczych do przeniesienia do opisu taksacyjnego, wynikających z działań ochronnych. Zatem tabela ta winna zawierać szczegółowe wytyczne i wskazania, a nie odniesienia do innych aktów planistycznych. Włączenie szczegółowych wytycznych i wskazań do projektu Planu (konkretne, mierzalne i możliwe do zlokalizowania), zapewni skuteczną ochronę najcenniejszych zasobów przyrodniczych na obszarze Natura 2000, a tym samym planowane działania gospodarcze nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na cele ochronne, co jest kluczowym wymogiem dla obszarów Natura 2000.

D. W tabeli nr 25 Programu Ochrony Przyrody nie wskazano szczegółowej lokalizacji siedliska 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (które wykazane zostało w trakcie inwentaryzacji z 2016 r. i opisane w planie zadań ochronnych), co należy uzupełnić. Jednocześnie są to obiekty zlokalizowane na terenie istniejących rezerwatów i projektowanego rezerwatu Psi Nos, gdzie nie zaplanowano wskazań gospodarczych.

E. W Programie Ochrony Przyrody opisane zostały siedliska przyrodnicze (rozdział 2.3.8) i przedstawione ogólne zasady ochrony tych siedlisk. Aspekt ten powinien jednak zostać opisany precyzyjnie, np. w rozdziale 7. To miejsce, gdzie winny być wskazane zasady ochrony i gospodarowania w obrębie siedlisk przyrodniczych. Zarówno w projekcie Planu jak i w Prognozie nie ma wprost przejrzystych informacji (np. jednolitego zestawienia) na jakich zasadach i z uwzględnieniem jakich działań minimalizujących wpływ prowadzonych rębni na stan siedlisk przyrodniczych, będzie prowadzona gospodarka leśna w obrębie tychże siedlisk. Skutkuje to faktem, że dane nie są przedstawione w sposób klarowny i czytelny. W różnych miejscach projektu Planu są informacje, że będą przestrzegane zapisy planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000

oraz inne wytyczne - np. w Programie Ochrony Przyrody (str. 360) wskazano, że cyt. „*…zapisy Zasad hodowli lasu obligują do pozostawiania co najmniej 5% powierzchni drzewostanu w trakcie prowadzenia użytkowania rębnego, niezależnie od rodzaju rębni*". Z drugiej strony zgodnie z informacjami otrzymywanymi w toku spotkań i uzgodnień roboczych nad projektem Planu, w opisach taksacyjnych możliwe jest wprowadzenie tylko ograniczonej ilości danych i z użyciem skrótów. Dane dodatkowe, również w formie skrótów mogą być wprowadzane ręcznie, a ich liczba również jest ograniczona. Dlatego też poza wprowadzeniem skrótów przy wydzieleniach z siedliskami przyrodniczymi dla Ostoi Złotopotockiej PLH240020 i Ostoi Olsztyńsko-Mirowskiej PLH240015, o których mowa w pkt II i IV niniejszej opinii, należy sformułować wytyczne w zakresie siedlisk przyrodniczych, wskazując w szczególności jakie faktycznie działania minimalizujące wpływ gospodarki leśnej na poszczególne siedliska przyrodnicze będą wdrażane. Zwracam uwagę, że ewentualne działania ochronne lub propozycje modyfikacji prac z zakresu gospodarki leśnej wynikające z planu zadań ochronnych, mogą być tylko elementem tych wskazań. To projekt Planu formułuje konkretne wskazania gospodarcze, których skutki należy minimalizować. Jednolite wytyczne umożliwią czytelne przedstawienie i zrozumienie zasad jakimi się kierowano przy formułowaniu wskazań gospodarczych i jednocześnie mogą stanowić kompendium wiedzy/zasad użytkowania.

Poza tym, w toku analizy projektu Planu i oceny Prognozy stwierdzono wiele nieścisłości, błędów i nieaktualnych danych z zakresu form ochrony przyrody, przede wszystkim względem rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000. Dodatkowo, występują rozbieżności pomiędzy informacjami zawartymi w Programie Ochrony Przyrody (częściowo także w Elaboracie), a informacjami w Prognozie. Dane o rezerwatach istniejących, rezerwatach projektowanych oraz rezerwatach istniejących, względem których projektowane jest ich poszerzenie, należy uzupełnić, uaktualnić i ujednolicić we wszystkich ww. dokumentach. Informacje te były przez nas na bieżąco przekazywane do Nadleśnictwa Złoty Potok. Są to np.:

1. W Programie Ochrony Przyrody rozdz. 2.1. pt. „Rezerwaty przyrody istniejące", przy informacjach o rezerwatach procedowanych w zasięgu obszarów Natura 2000, nie wymieniono projektowanych rezerwatów Bogdaniec i Zastudnie będących w zasięgu Ostoi Złotopotockiej PLH240020. Brak ten należy uzupełnić.
2. Przy informacjach o rezerwacie Wielki Las podano błędną powierzchnię tego obiektu i datę jego poszerzenia. W kontekście rezerwatu Babski Las wskazano, że część jego terenu leży poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa Złoty Potok, co nie jest zgodne ze stanem faktycznym. Należy zatem wprowadzić zmiany w ww. zakresie.
3. Na ryc. 10 w Programie Ochrony Przyrody, brak wskazania położenia rezerwatu przyrody Wielki Las, co wymaga uzupełnienia.
4. W projekcie Planu, przy opisach poszczególnych rezerwatów przyrody, należy:
   a) zamieścić informacje o ich udostępnieniu do ruchu turystycznego. 6 z 10 rezerwatów na gruntach Nadleśnictwa Złoty Potok (w tym 2 nowo utworzone), zostało formalnie udostępnionych (zarządzenia RDOŚ Katowice) do różnych form aktywności. Informacje te, obok przekazu o barku bądź sporządzonych zadaniach ochronnych/planach ochrony, są w naszej ocenie bardzo istotne, zwłaszcza ze względów społecznych. Ww. informacje, z pominięciem rezerwatu Babski Las, zamieszczono jedynie w Prognozie;
   b) przywołać aktualny akt prawny stanowiący podstawę prawną funkcjonowania danego rezerwatu, np. aktem dla rezerwatu Sokole Góry jest: Zarządzenie Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 16 maja 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Sokole Góry". Dodatkowo w przypadku tego obiektu, celowe jest podanie informacji o jego poszerzeniu w wyniku wydania ww. zarządzenia (o 6,91 ha), podobnie jak to zapisano w kontekście rezerwatu Parkowe.

5. Nie zamieszczono informacji o projektowanym poszerzeniu rezerwatów przyrody Bukowa Kępa i Cisy Przybynowskie. Natomiast informacje w opisach taksacyjnych względem pozostałych obiektów projektowanych: Zastudnie, Bogdaniec, Psi Nos (Jurajska Dąbrowa) oraz projektowanych do poszerzenia, należy uzupełnić o dopisek „proj." lub „proj. poszerz.".
6. W Programie Ochrony Przyrody w rozdz. 2.3.6. pt. „Bagna w Nowej Wsi PLH240046" błędnie wskazano powierzchnię obszaru, cyt. „*Administracyjnie obszar obejmuje powierzchnię 35 276,05 ha*", powinno być 99,07 ha. W części opisowej pojawiają się informacje o obecnych w obszarze siedliskach, tj. 3150, 9190, które de facto nie są przedmiotami ochrony tej ostoi. Podano informację, cyt. „…*wykształciła się tu mozaika różnych typów torfowisk z dużym udziałem torfowisk alkalicznych*." Jednak brak jest informacji o konkretnych siedliskach i gatunkach stanowiących przedmioty ochrony w obszarze. Tymczasem przedmiotami ochrony obszarze Natura 2000 Bagna w Nowej Wsi PLH240046 są 3 siedliska przyrodnicze i 2 gatunki roślin:
    - 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*);
    - 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
    - 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rynchosporion*;
    - 1903 lipiennik Loesela (*Liparis loeselii*);
    - 6216 sierpowiec błyszczący [*Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus*), (dawniej haczykowiec błyszczący).

    Zasadne jest zatem wprowadzenie zmian w Programie Ochrony Przyrody i Prognozie (rozdz. 5.1.4.2.6.).
7. W Programie Ochrony Przyrody i Prognozie przywołano zapisy planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 sprzed zmiany tego planu. Należy podać w tabelach nr: 24, 41, 42, 43, 47, 76 w Programie Ochrony Przyrody i tabelach nr: LIII, LXXVI w Prognozie, informację o zmianie planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 i wprowadzić poprawne zapisy ze zmienionego planu zadań ochronnych.
8. Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa PLH240026 są jedynie: grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170) oraz starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z *Nympheion*, Potamnion (3150). Ponadto na terenie obszaru stwierdzono występowanie siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) oraz gatunek – bóbr europejski. Nie są to jednak przedmioty ochrony tej ostoi. Projekt Planu i Prognoza wymagają zatem wprowadzenia zmian i uwzględnienia ww. informacji, m. in. w podrozdziale 6.3.4 Prognozy i w podrozdziale 2.3.4 Programu Ochrony Przyrody.

Grunty objęte projektem Planu leżą także w granicach Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i jego otuliny, Parku Krajobrazowego Stawki, rezerwatów przyrody: Ostrężnik, Parkowe, Kaliszak, Bukowa Kępa, Babski Las, Cisy Przybynowskie, Zielona Góra, Góry Gorzkowskie, Wielki Las i Sokole Góry, użytków ekologicznych: Zapadliska, Zapadliska I, Mokradła I,

Mokradła II oraz 11 pomników przyrody. W odniesieniu do rezerwatów przyrody prac gospodarczych nie planowano. Natomiast prace leśne ujęte w projekcie Planu na terenie Parku Krajobrazowego Stawki i części terenu użytków ekologicznych oraz w sąsiedztwie części pomników przyrody, nie będą miały istotnie negatywnego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie tych obiektów przyrodniczych.

W przypadku Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd i jego otuliny oraz użytków ekologicznych Mokradła I, Mokradła II, po uwzględnieniu uwag zawartych w niniejszej opinii (pkt m, n), można przyjąć brak istotnie negatywnego wpływu zaplanowanych wskazówek gospodarczych z projektu Planu, na ich stan ochrony.

Nie znaleziono także powodów do uznania, że realizacja zaproponowanych w projekcie Planu wskazówek gospodarczych (z uwzględnieniem zapisów wynikających z Programu Ochrony Przyrody (rozdz. 6, 7), działań minimalizujących potencjalnie negatywne oddziaływanie), w obrębie korytarzy ekologicznych:

- południowo-centralny GKPdC-10A o znaczeniu krajowym [zgodnie z danymi opracowanymi w ramach projektu realizowanego przez Instytut Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk w Białowieży (IBS PAN), etap II projektu, 2012 r.];
- spójności obszarów chronionych: M1 Warta, M8 Górna Warta, K13 Wiercica, K4 Kamieniczka, o znaczeniu międzynarodowym;
- dla ssaków kopytnych: K/LO-N, K/LZ-N, K/LZ-LO/1, K/LZ-LO/2, K/LS-LO/LZ, Lasy Złotopotockie, K/Pilica-N, „Lasy Olsztyńskie”, K/LGL-LO/LZ, wraz z ich obszarami węzłowymi i fragmentami newralgicznymi, o znaczeniu regionalnym;
- dla ssaków drapieżnych 12 D/Jura-N, wraz z jego fragmentem newralgicznym, o znaczeniu regionalnym;
- dla ptaków Dolina Górnej Warty, o znaczeniu regionalnym oraz Zbiornik Poraj (przystanek),

(wskazanych w dokumencie pt. „Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego”. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 2015), mogłaby spowodować zagrożenie dla prawidłowego działania tych korytarzy i w konsekwencji także dla ww. grup zwierząt.

W obrębie stref ochrony rozrodu i regularnego przebywania bielika i bociana czarnego, w części ochrony okresowej zaplanowano, uzgodnione na etapie sporządzania projektu Planu, prace leśne. Przy zachowaniu uwag zawartych w dalszej części niniejszej opinii, warunkujących realizację tych prac, można przyjąć brak istotnie negatywnego wpływu na stan ochrony bielika i bociana czarnego.

W projekcie Planu, w Programie Ochrony Przyrody, zawarto zalecenia minimalizujące potencjalnie negatywne oddziaływanie zadań gospodarczych na chronione gatunki roślin i zwierząt, w tym ptaków. Zalecenia te rozpatrzono w zakresie szeroko rozumianej różnorodności biologicznej. Wymagają one jednak doprecyzowania o wskazania zawarte w przedmiotowej opinii, a także przywołania obowiązku stosowania dedykowanego, m. in. relacji gospodarka leśna, a ochrona gatunkowa, rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 672). Należy zatem stwierdzić, że wykonanie wskazówek gospodarczych przewidzianych w projekcie Planu, nie będzie miało wpływu na zachowanie siedlisk i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, w tym chronionych gatunków ptaków, o ile uwzględnione zostaną uwagi z zakresu ochrony gatunkowej, przestawione w niniejszej opinii.

W wyniku opiniowania dokumentacji wnioskowej, stwierdzono następujące uwagi, co do których również proszę o ich przeanalizowanie, rozważenie i uwzględnienie.

a. W projekcie Planu nie uwzględniono większości wskazań i zaleceń wynikających z uzgodnienia projektu Planu w zakresie ustaleń tego dokumentu dotyczących otulin dla rezerwatów przyrody (nasze pismo z 12 listopada 20025 r. znak: WPN.611.22.2025). Wzięto jedynie pod uwagę zalecenie dotyczące nie podawania informacji w opisach taksacyjnych o tzw. „gatunkach strefowych". Wprowadzenie do projektu Planu działań minimalizujących oddziaływanie na rezerwaty prac gospodarczych we wskazanych w ww. piśmie częściach ich otulin, uważamy za istotne w ochronie rezerwatowej. Ponadto zachodzi potrzeba wprowadzenia zmian granic wyłączeń drzewostanowych - zgodnie z dokumentacją do planu ochrony dla rezerwatu Cisy Przybynowskie (nasze pismo z 24 marca 2023 r. znak: WPN.082.1.2022), co zostało już uzgodnione z Nadleśnictwem Złoty Potok, a także wkreślenia na mapach obowiązujących granic rezerwatu Wielki Las i jego otuliny (konieczność wprowadzenia zmian także w części tekstowej).

b. W uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy (pkt a), wskazano na konieczność przeanalizowania wpływu planowanych prac pod kątem dokumentów/wyników analiz strategicznych ocen oddziaływania na środowisko dla uproszczonych planów urządzenia lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa z terenu administracyjnego zasięgu Nadleśnictwa Złoty Potok (w ramach analiz tzw. oddziaływań skumulowanych). W Prognozie w rozdz. 4.10. pt. „Powiązania projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym z dokumentami, dla których zostały przeprowadzone SOOŚ", brak jest odniesienia się do tej kwestii, co należy uzupełnić.

c. W tabelach nr: 39, 40 w Programie Ochrony Przyrody, w tabelach nr: XLII, XLIII, LXXIV, LXXVII w Prognozie podano informację, że brak jest szczegółowej informacji odnośnie do lokalizacji siedliska 91E0 i gatunku bóbr europejski na obszarze objętym projektem Planu w zasięgu ostoi Przełom Warty koło Mstowa PLH240026. Informacje o występowaniu i lokalizacji ww. siedliska wynikają z ekspertyzy z 2016 r. autorstwa Kulpiński K., Tyc A. pn.: „Występowanie, ocena stanu ochrony, zagrożenia i monitoring siedlisk i gatunków leśnych na obszarach sieci Natura 2000: Przełom Warty koło Mstowa, Ostoja Olsztyńsko-Mirowska, Ostoja Złotopotocka, Ostoja Kroczycka, Ostoja Środkowojurajska, Buczyny w Szypowicach i Las Niwiski oraz Źródła Rajecznicy z uwzględnieniem terenów przyległych. PLH240026 Przełom Warty koło Mstowa". Natomiast informacje odnośnie do występowania bobra europejskiego w obszarze wynikają z ekspertyzy z 2021 r. autorstwa Więcek M., Orłowska L. pn.: „Inwentaryzacja bobra europejskiego *Castor fiber* w województwie śląskim." WISNA. Gorlice. Siedlisko znajduje się częściowo w oddziale 402A. Powierzchnia 91E0 w granicach oddziału 402A wynosi 0,2959 ha. Siedlisko 91E0 nie jest przedmiotem ochrony obszaru, podobnie jak gatunek bóbr europejski, ale w nim występują. W przypadku bobra europejskiego faktycznie brak szczegółowej informacji odnośnie do lokalizacji, jednak zasięgi dwóch rodzin obejmują obszar Natura 2000, a na gruntach Nadleśnictwa Złoty Potok zinwentaryzowana została jedna rodzina. W związku z powyższym informacje w Programie Ochrony Przyrody i Prognozie wymagają poprawy w ww. zakresie.

d. Tut. Dyrekcja dysponuje informacją o występowaniu pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*) kod Natura 2000 1084, w obszarze Natura 2000 Ostoja Złotopotocka. Dane w tym zakresie wraz z warstwami wektorowymi przekazuję w załączeniu do niniejszego pisma. Wskazane jest aby w projekcie Planu uzupełnić zasięg występowania ww.

gatunku chronionego o wydzielenia podane w ekspertyzie.

e. W Prognozie w odniesieniu do obszarów Natura 2000 nie należy podawać skrótu OZW (obszar mający znaczenie dla Wspólnoty), gdyż wszystkie obszary Natura 2000 zostały już wyznaczone stosownymi rozporządzeniami Ministra Klimatu Środowiska, np. z dnia 5 kwietnia 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Kroczycka (PLH240032) (Dz .U. z 2023 r. poz. 784).

f. W Prognozie, tabela nr LXXIV. „Macierz przewidywanego wpływu Planu Urządzenia Lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono obszar Natura 2000 Przełom Warty koło Mstowa PLH240026" winna zostać usunięta, ponieważ oceniono tam wpływ na bobra europejskiego, który nie jest przedmiotem ochrony tego obszaru Natura 2000.

g. W Programie Ochrony Przyrody podano błędną informację o statusie i powierzchni obszaru Natura 2000 Poczesna koło Częstochowy PLH240030. W podrozdziale 2.3.5 znajduje się zapis, cyt. „*Obszar mający Znaczenie dla Wspólnoty (OZW) Poczesna koło Częstochowy PLH240030 został zatwierdzony jako OZW w marcu 2008 roku Decyzją Komisji Europejskiej. Administracyjnie obszar obejmuje powierzchnię 35 276,05 ha, a zlokalizowany jest w zasięgu leśnictwa Zielona Góra (nie jest położony na gruntach zarządzanych przez LP)*". Zgodnie ze stanem faktycznym, obszar Poczesna koło Częstochowy PLH240030 został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, a wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 marca 2023 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 684) w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Poczesna koło Częstochowy (PLH240030). Powierzchnia obszaru to 39,17 ha. Należy zatem zweryfikować podane informacje o obszarze w Programie Ochrony Przyrody, jak również część informacji w Prognozie (podrozdział 5.1.4.2.5.).

h. Zasadne jest uzupełnienie projektu Planu o wskazanie terminów, w których możliwe jest prowadzenie zaplanowanych w strefach ochrony okresowej bociana czarnego i bielika, prac leśnych związanych z wycinaniem drzew. Kluczowe jest aby trzebieże i rębnie były wykonywane poza okresem lęgowym tych ptaków. W przypadku bociana czarnego, przyjmuje się, że przylatuje on już pod koniec lutego.

i. W Programie Ochrony Przyrody brak jest szczegółowego odniesienia do gatunków wyszczególnionych w Dyrektywie Siedliskowej. W pkt. 2.9.2 dotyczącym fauny, wydra została zakwalifikowana, jako duży drapieżnik. Ponadto nie podano działań pozwalających na dokonanie analizy zachowania siedlisk tego gatunku [widnieje jedynie informacja, że na terenie Nadleśnictwa Złoty Potok występują liczne cieki oraz zbiorniki wodne, gdzie wydra buduje swoje nory (zostało to uszczegółowione w Prognozie]. Działaniami ochronnymi w stosunku do wydry jest, m. in. zachowanie starorzeczy i zadrzewień wzdłuż cieków.

j. Program Ochrony Przyrody i Prognozę należy uzupełnić o wskazanie zagrożeń dla ptaków szponiastych i działań minimalizujących potencjalnie negatywne oddziaływanie realizacji leśnych wskazań gospodarczych, na stan ochrony tych ptaków i ich siedlisk.

k. Program Ochrony Przyrody należy uzupełnić o występujące na gruntach Nadleśnictwa Złoty Potok korytarze ekologiczne o znaczeniu międzynarodowym i regionalnym. Korytarze te, wraz z podaniem źródła, wymienione zostały w niniejszej opinii.

l. W Programie Ochrony Przyrody i Prognozie nie odniesiono się do okresów newralgicznych dla poszczególnych grup zwierząt np.:

a) płazy – okres migracji jesiennej i wiosennej, hibernacja;
b) ssaki – okres rozrodu;
c) ptaki – okres lęgowy,

co wymaga uzupełnienia.

m. Informacje o użytkach ekologicznych Mokradła I i Mokradła II nie są zgodne z danym z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (uchwała gminy Poraj z 30 października 2025 r.). Ponadto dane o ich lokalizacji, zamieszczone w opisach taksacyjnych są niespójne z informacjami zamieszczonymi w pozostałej dokumentacji wnioskowej, co wymaga weryfikacji. Dodatkowo w projekcie Planu należy zamieścić informację, że w graniach zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Złoty Potok leżą także użytki ekologiczne: Przygiełka, Golizna i Góry Towarne.

n. Zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego z 17 listopada 2025 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd w części położonej w województwie śląskim (Dz. Urz. Woj. Śląskiego poz. 6775), określone zostały nowe granice parku i jego otuliny oraz cele ochrony. Fakt ten wymaga uwzględnienia i wprowadzenia zmian oraz aktualizacji informacji o tej formie ochrony przyrody, w projekcie Planu, w tym w części kartograficznej oraz w Prognozie – także pod kątem wyników analiz oddziaływania planowanych prac leśnych na Park Krajobrazowy Orlich Gniazd.

o. W streszczeniu w języku niespecjalistycznym przy opisywaniu grup zabiegów mogących oddziaływać na środowisko i obszary Natura 2000 (str. 21 Prognozy) znajdują się informacje, że w ramach rębni IV w projekcie Planu ujęto rębnię stopniową gniazdową udoskonaloną (Rb IVd) o powierzchni manipulacyjnej obejmującej całe pododdziały, z okresem odnowienia 40 lat. W rzeczywistości w większości wydzieleń projektowany okres odnowienia jest krótszy. Należałoby się poprawnie odnieść w streszczeniu do całego zakresu planowanych zabiegów.

p. W Programie Ochrony Przyrody, przy opisie położenia administracyjnego rezerwatu Babski Las, należy wpisać poprawną nazwę miejscowości, tj. zamiast Wola Mokrzewska winno być Wola Mokrzeska.

q. W projekcie Planu podano rozbieżne informacje o gruntach we współwłasności – 22,29 ha i 20,29 ha, co należy ujednolicić.

r. W projekcie Planu należy podać aktualny publikator Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380.

Z poważaniem

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach

dr Mirosława Mierczyk-Sawicka

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Nadleśnictwo Złoty Potok
2. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej o/Kraków